

Škwor „Fyzické nosiče jsou pro nás stále důležitější než streaming“

28.10.2024 - Petr Korál | OSA

Vloni oslavili v pražské hale O2 Universum 25 let existence a vydali nové album. Letos k němu odjeli veleúspěšné turné, které završí hned třemi dalšími koncerty na témže místě.

Začneme u vašeho posledního alba *Sobě věrněj*, které bylo zároveň první s novým kytaristou Janem Chudanem. Byly jeho tvorba a natáčení právě z tohoto důvodu pro vás něčím speciálním a třeba i důležitějším než některé předchozí nahrávky?

Petr Hrdlička (zpěv, kytara): Vzhledem k tomu, že Honza je o generaci mladší než my, vnesl do nahrávání svěží vítr a spoustu nových nápadů. Postaral se o produkci, mix a technickou stránku nahrávání nového alba. Honza se navíc na nové desce podílel skladatelsky a částečně i textařsky. Každá deska je svým způsobem něčím jiná, protože vzniká v jiné době a jiném rozpoložení.

Co všechno se změnilo s nástupem nového člena? A obecně - jak velký zásah do fungování představuje pro dobře zavedenou kapelu typu Škworu personální změna? Ptám se i proto, že jste skupina, která jich, možná až překvapivě, ve své už více než čtvrtstoletí trvající historii moc nezažila.

Tomáš Kmec (baskytara): Příchod nového člena je samozřejmě velká změna a výrazný zásah do chodu celé kapely. Honza se ale velmi rychle přizpůsobil našemu fungování. Potvrzuje to i fakt, že velmi krátce po jeho příchodu jsme začali společně makat na nové desce.

Jak dnes vypadá ve vašem případě prodej nahrávek? Jak velký podíl na něm stále představují CD a jaký LP desky, které prožívají renesanci? A jsou pro Škwor důležité digitální platformy, má už prodej vaší muziky na Spotify, Apple Music atd. nějaký zásadnější význam?

Martin Pelc (bicí): Rozhodně stále vedou cédéčka, byť je samozřejmě znát celosvětový klesající trend jejich prodejnosti. Poslední dvě desky jsme vydali rovnou i na LP a u fanoušků to mělo nad očekávání velký úspěch. Ve spolupráci s naším vydavatelstvím Supraphon jsme se proto rozhodli postupně vydat na LP reedice našich starších alb.

Na streamovacích platformách jsme v poslední době zaznamenali výrazný nárůst posluchačů a počtů přehrání, což nás samozřejmě velmi těší. Kvůli nastaveným prodejním standardům těchto služeb jsou pro nás ale stále daleko významnější fyzické nosiče. Běžně se setkáváme s tím, že si fanoušci zakoupí CD, i když si ho už třeba nemají pomalu ani kde přehrát. Chtějí mít zkrátka v ruce něco hmotného, co si lze vystavit nebo si na to sáhnout.

Třebaže jste vždycky byli fanoušci elektroniky a moderních přístupů, poslední album jste natáčeli částečně analogově. Co vás k tomu vedlo?

Honza Chudan (kytara): Měli jsme poměrně hodně času rozmyslet si a rozvrhnout celý nahrávací proces díky tomu, že jsme na desce začali pracovat velmi krátce po mém příchodu do kapely. Byl tedy čas experimentovat, zkoušet a porovnávat. Od začátku jsem měl jasné pilíře, na kterých zvuk Škworu musí stát, takže jsme jen hledali pevné základy, na kterých je postavit. Navezli jsme do studia spoustu kytarových zesilovačů, reproboxů, mikrofónů, předzesilovačů a různých dalších

analogových či digitálních mašin. Začali jsme nahrávat a postupně se nám ukázalo, co bude fungovat a co ne. Samotné nahrávání audiozáznamu ale probíhalo digitálně.

À propos, „moderna“: Snažíte se stále poslouchat novou muziku ze světa? A ovlivňuje vás nějak?

Petr: Nová hudba se ke každému z nás určitě dostává, ale systematicky nevyhledáváme žádné inspirace v soudobé světové tvorbě. Vždy když vyjde nová nahrávka od kapely, kterou mám rád nebo k ní mám nějaký vztah, rád si ji poslechnu, ale obecně jsem spíš hudební konzervativec. Rád se vracím ke starým albům, která nesou určitý otisk doby, ze které pocházejí.

Jak vlastně vznikají nové skladby Škworu? Posíláte si navzájem základní nápady a pak na nich dál pracujete?

Tomáš: Zpravidla je to tak, že doma vytvořím nějakou demoverzi písničky. Dám jí určitou kostru, nástřel melodie a rytmiky, a potom ji přinesu do studia. Pokud se nápad líbí i ostatním a shodneme se na tom, že má smysl na něm dál pracovat, posuneme strukturu songu dál. Následně Petr napíše text a finální zpěvovou linku. Zbytek procesu se pak odehrává při samotném nahrávání, kdy takzvaně žehlíme a šperkujeme.

Co starý dobrý přístup, tedy sejít se ve zkušebně, nahazovat rify a společným jamováním nějak dojít k nové písni? Podnikáte to ještě někdy, nebo je tohle z vašeho pohledu už „pravěk“, k němuž se nechcete vracet?

Petr: My jsme tenhle přístup nikdy tak úplně nepraktikovali, protože nám zkrátka moc nefungoval. Všichni jsme většinou zvyklí skládat o samotě doma a přinést již hotový nápad. Na každé desce se ale najde nějaká skladba, která alespoň částečně vznikla ve zkušebně právě společným jamováním.

Jak často vlastně zkoušíte? Není to jen před startem turné, abyste si zažili nové písničky? Máte vůbec ještě vlastní zkušebnu?

Honza: Zkoušíme poměrně často, nebo se o to aspoň snažíme. Jen nám to prostě občas úplně nevychází. Respektive většinou. (smích) Teď vážně: Když se blíží koncerty nebo je potřeba nazkoušet nový materiál, jsme schopni zkoušet klidně třikrát týdně, což je na nás opravdu dobrý výkon. Osvědčily se nám i zkoušky těsně před odjezdem na koncert, to se pak hraje jedna radost. Zkušebnu samozřejmě máme. Je tam zároveň i studio, sklad vybavení a sídlo našeho e-shopu.

Drtivou většinu textů píše Petr - smí mu do toho zbytek kapely „kecat“?

Petr: Určitě smí, ale stává se to velice zřídka. Většinou se navíc jedná spíše o detaily, které vyplavou až během procesu nahrávání. Mám na mysli třeba nějaká slova, která se za sebou hůře vyslovují nebo jsou v nahrávce špatně srozumitelná. Ta následně upravujeme tak, aby to šlo takzvaně dobře do huby.

Nevznikly někdy nějaké problémy třeba kvůli tomu, že některé tvoje texty jsou výrazně sociálně kriticky laděné?

Petr: Žádné problémy jsme nezaznamenali. Texty mají tu moc, že si do nich každý může promítnout, co chce. Svůj příběh nebo svůj názor. Občas má někdo snahu doptávat se, jak jsme ten či onen text zamýšleli, nebo nás rýpavě tlačit do nějaké názorové stáje. Odpověď je ale vždy taková, že všechno je již řečeno v té písni samotné, a rozvíjet nějaké vysvětlivky nedává žádný smysl. Já svůj názor zásadně nikomu nevnucuju. Píšu texty o tom, co mě v životě obklopuje, co zažívám nebo co se mě nějak dotýká. Nemám potřebu hlásat okolí nějakou svou pravdu.

Každý autor potřebuje k tomu, aby začal psát hudbu nebo texty, jiné podmínky, prostředí a inspiraci. V jaké náladě a v jakém prostředí vaše skladby vznikají?

Tomáš: Nedá se to načasovat ani naplánovat, musí to zkrátka přijít samo. Pak je ovšem nejdůležitější si nápad okamžitě nějak zaznamenat. Díky dnes již všudypřítomným telefonům je to poměrně snadné. Pokud si ovšem něco nezaznamenáme ihned, jako by to nikdy nebylo a je to okamžitě zapomenuto.

Kolik procent „odpadu“ při skládání muziky a psaní textů máte? Jinými slovy, jak moc u vás funguje pomyslná tvůrčí autocenzura? Některé nápady rovnou mažete, nebo je schováváte do pomyslného šuplíku a po čase jim třeba dáte novou šanci?

Petr: Když jsme dávali do kupy naši poslední desku Sobě věrnej, měli jsme plán, že kompletně dokončíme čtrnáct písniček, ze kterých následně vybereme dvanáct nejlepších, ty tam dáme a zbylé dvě se prostě vyřadí. Dopadlo to ale nakonec tak, že jsme nedokázali škrtnout ani jednu, odpad tedy nevznikl žádný. V šuplíku nemáme vlastně vůbec nic a nový materiál skládáme vždy až při tvorbě další desky. Často to bývá tak, že některé uschované nápady mají pro autora pomyslné datum spotřeby, po nějakém čase už zkrátka projdou, a je lepší vymyslet nové, čerstvé.

Stane se někdy, že se při vytváření nové skladby pohádáte a je to takříkajíc na krev? Tedy že by někdo řekl, že tohle či tohle opravdu hrát nebude, že to projde „jen přes jeho mrtvolu“?

Martin: Ne, to rozhodně ne. Z nějakého důvodu mezi námi funguje určitá chemie, díky které jsme na stejné vlně a většinou se na všem shodneme. Řešíme pak maximálně nějaké detaily týkající se produkce a tak, ale při samotné tvorbě se to vždycky obejde bez mrtvol.

Populární skupiny se musí vypořádat s tím, že úspěch se takříkajíc neodpouští. Určitá zášť některých lidí samozřejmě směřuje i vůči Škworu a pochybují o tom, že byste to neregistrovali. Jak se s nepřejícností, závistí, někdy až nenávistí vypořádáváte?

Martin: Vůbec nijak. Prostě je nám to jedno, neřešíme to. Nepřejícnost, závist nebo nenávist totiž povídají hlavně o člověku, který tyhle věci šíří.

Tento rozhovor děláme pro časopis vydávaný Ochranným svazem autorským. Co pro vás OSA představuje? Má pro muzikanty smysl?

Tomáš: OSA je pro nás rozhodně velmi důležitým partnerem. Autorské právo by mělo být jedním z pilířů moderní společnosti a velmi těžko se dívá na to, jak se ho různá politická či nepolitická uskupení snaží potlačovat a bagatelizovat jeho důležitost. OSA tedy patří velký dík za to, s jakou vytrvalostí stále stojí na straně autorů a podporuje jejich činnost.

Co čeká Škwor do konce letošního roku a jaké jsou plány na rok 2025?

Honza: Největší událostí letošního roku pro nás bezesporu budou tři koncerty v O₂ universu, kterými uzavřeme úspěšné turné k naší nové desce a zároveň taky celou letošní koncertní sezonu. Rozhodli jsme se to pojmout jako velký předvánoční mejdan, takže fanoušci se určitě mají jako vždy na co těšit. Chceme se s uplynulým rokem rozloučit ve velkém stylu.

Začátkem roku příštího se chystáme na šňůru po Slovensku. Ta předchozí, pro Škwor historicky první, nás totiž velmi mile překvapila svou návštěvností a atmosférou, kterou slovenští fanoušci dokázali vytvořit. Proto jsme se rozhodli si to zopakovat. Následovat budou klasicky letní festivaly napříč celou Českou republikou.

<https://www.osa.cz/blog/skwor-fyzicke-nosice-jsou-pro-nas-stale-dulezitejsi-nez-streaming>